

Kanarček drobí žalostinke: kako bi jih nè? Ni še dolgo od tega, kar je izgubil svojega tovariša, s katerim sta preživela toliko veselih uric. Ali ta hudobna smrt tudi ptičkom ne prizanaša. Pozabil je to britko izgubo vže nekoliko, a danes mu pa gospodov tožni obraz nove rane seka po njegovem drobovji.

Nežni čížek tiči v kotu in niti svojega soseda na postavci ne pogleda danes skozi mrežasto zavêso. Debeli drozg pod njim pa si hladi svojo žalost v korenčkah. Tako tolče s svojim močnim kljunom, da kar vse leti na okoli; in na vso to jezo se zažene še v vodo, da škropi po vsej okolici. Kako bi mogel pač drugače razodeti sočutje svojemu gospodu? Vsak po svoje!

Na prepeličej palači pa visi črna zastava. Kako tudi ne: saj je smrt pobrala danes njeno gospodarico, lepo prepelico. Na tleh leži z razbito glavico. Sirota je plesala in skakala na vse pretege — predpust je bil — in skočila je tako visoko, da je zadela ob železni strop in razbila svoje možgančke. In zdaj je ni več, prepeličice, da bi klicala zjutraj svojemu gospodu k vstanku: pet pojdi, pet pojdi!

Ptički ne vedó, Prijan ne vé, kaj se je zgodilo. Gospod pa vé in zato ne ubira danes ptičkom glasov na orgljicah. In to čutijo ptički, zato žalujejo s svojim gospodom. Le Prijan je videl pozneje, kako je gospod poklical mlado sivo mačico, da bi zagrebala pozemeljske ostanke nesrečne prepeličice. Ali mačica ni hotela ubogati gospoda. Na površji zemlje je ležala mrtva prepeličica — noričica, dokler se je ni usmilil stari maček in jo zagrebel v hladni grob svojega lačnega želodca, kder počiva vže več njenih vrstnic. —

B.

Deklici modrejši od starcev.

(Spisal grof Leo Tolstoj; iz ruskega preložil J. Barlé.)

Dilo je zgodaj zjutraj na samo Veliko noč. Ravno je prenehal sanenec. Na dvoriščih je ležal še sneg, a po vasi je tekla voda kakor v malih potocih.

Ondù, kder se cesta zavija mej dvema dvoriščema, doli pod gnojiščem, napravila se je velika luža. K luži sta prišli dve deklici, vsaka iz svojega dvorišča, jedna mlajša, druga starejša. Obé sta njiju materi oblekli danes v nova sarafančka. *) Manja je nosila siv, večja rumen sarafanček. Obé sta bili zavezani v krasne rutice.

Prišli sta deklici po obedu k luži, pokazali jedna drugej svojo obleko in začeli se igrati. Hoteli sta malo po vodi čapljati. Zagazila je mlajša v čreveljčkih in v vodo, a starejša jej je rekla:

— Nikári ne hodi, Malaša, obuta v vodo, — mati te bode kregala. Daj, bodeve se poprej sezuli! — Sezuli sta se deklici, zagazili v lužo in šli jedna drugej nasproti. Zagazila je Malaša vže do gležnja in dejala je:

— Globoko je Akuljuška — bojim se!

*) Sarafanček = ruska národna obleka za deklice.

— Kaj bi se bala, saj ne bode več globejše. Pojdi semkaj k meni! —
Približavala se je jedna drugej. Akulka je govorila:

— Malaša, pazi ne škropi, počasi pojdi!

— A komaj je óna to rekla, — udarila je Malaška z nogo po vodi — in poškropila baš Akuljkin sarafanček. Ves sarafanček jej je poškropila, dà, še nos in v očesi palo jej je nekoliko kapljic. Zapazila je Akuljka na sarafanu lise, razjezila se na Malaško, okregala jo in stekla za njo, da jo udari. Prestrašila se je Malaška, opazivši, kaj je napravila, skočila iz mlake in stekla proti domu.

Ravno je šla mimo Akuljkina mati in se začudila, opazivši, da je hčerkin sarafanček poškropljen in srajčica zamazana.

— Potepenka ti, kje si zamazala?

— Malaška me je navlašč poškropila! —

Dohitela je Malaško Akuljkina mati in jo udarila po zatilniku. Zakričala in zaplakala je Malaška, da se je slišalo po vsej ulici.

— Zakaj tolčeš mojo? — začela jo je kregati soseda.

Beseda za besedo, skregali sta se ženi. Prišli so tudi kmetje, zbrala se jih je na ulici cela tolpa. Vsi so kričali, nobeden ni hotel poslušati drugega. Prepirali so se, prepirali, drug je kregal drugega, še potokli bi se bili, da ni bilo Akuljkine bábice. Prgnetla se je nekako v sredo mej nje in jim jela govoriti:

— Kaj vam je, kaj, ljudjé božji? Pa na današnji praznik? Čas je, da se veselimo, a vi ste se začeli prepirati. Kaj se več ne bojite Bogá? —

Dà, ali še poslušati je niso hoteli starke, še nogé so jej skoraj izpodnesli. Ne bi jih bila starica pregovorila, da jih niso Akuljka in Malaša. Dokler so se žene prepirale, očistila si je Akuljka sarafanček in prišla zopet k mlaki. Vzela je kámenček in začela z njim po mlaki brskati, da bi vodo na ulico prepustila. Dokler je ona tu čapljala, prišla je tudi Malaška in jej začela pomagati s trščico žlebiček kopati. Ravno so se počeli kmetje suvati, ko je voda deklicam po žlebičku na ulico utekla, ravno na óno mesto, kjer je bábica kmete mirila. Deklici stekli sta vsaka ob jednej strani potočeca.

— Drži ga, Malaša, drži! — kričala je Akuljka. Tudi Malaša hotela je ravno to povedati, vender sirotica ní mogla, ker se je preveč smijala. Takó sta deklici ob potočecu tekli in se smijali trščici, katera se je v potočecu potopávala. In pri tekli sta baš v sredo kmetov. Opazila ju je bábica in govorila kmetom:

— Ne bojite li se Bogá? Oj vi prismode! Hoteli ste se zaradi teh deklic tepsti, a óni sta vže davno pozabili in se zopet skupaj v prisrčnej ljubezni igrate. Modrejši ste od vas! —

Pogledali so kmetje deklici in se sramovali. A potem se nasmijali drug drugemu in otišli vsak na svoj dom.

— Če ne bodete kakor nedolžni otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. —

